

Aan de Minister van Economische Zaken
Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

TER BESLISSING
Datum
23 juni 2025

Kenmerk
DGBI / 99607436

nota
TER BESLISSING

Nationaal Exploratie Programma kritieke
grondstoffen

Kopie aan
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Parafenroute		
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Bijlage(n)
2

Aanleiding

Nederland moet op basis van de Europese *Critical Raw Materials Act*¹ (CRMA) deze zomer een Nationaal Exploratie Programma voor kritieke grondstoffen (NEP) indienen bij de Europese Commissie. Het NEP wordt parallel hieraan ook aan de Tweede Kamer aangeboden. Hiervoor is een Kamerbrief met een beknopte appreciatie van het NEP opgesteld. Daarmee wordt ook opvolging gegeven aan de motie van het lid Van Wijngaarden over onderzoek naar mogelijkheden voor mijnbouw van aardmetalen in Nederland².

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om akkoord te gaan met:

- het indienen van het NEP bij de Europese Commissie en het delen hiervan met de Tweede Kamer;
- bijgevoegde Kamerbrief en het ondertekenen en verzenden daarvan, inclusief NEP, aan de Tweede Kamer door de minister van EZ, mede namens de minister van KGG.

Kernpunten

- Het kabinet en de EU zetten nationaal, Europees en internationaal in op het vergroten van de leveringszekerheid van kritieke grondstoffen. Eén van de manieren om dat te doen is door in de EU kritieke grondstoffen te winnen.
- Om inzicht te krijgen in de mogelijkheden hiervoor, zijn de EU lidstaten onder de CRMA verplicht om een NEP op te stellen³ met een inventarisatie en plan voor exploratie van de kritieke grondstoffen in hun bodem en ondergrond.

¹ Verordening - EU - 2024/1252 - NL - EUR-Lex
² Kamerstuk 32849-224
³ Zie CRMA Artikel 19

Kenmerk
DGBI / 99607436

- Voor Nederland is een concept NEP opgesteld door het Nederlands Materialen Observatorium (NMO) (zie bijlage). De conclusie is dat het kritieke grondstoffenpotentieel in Nederland beperkt lijkt en verder onderzoek noodzakelijk zou zijn om dat potentieel volledig te kunnen beoordelen.
- De bijgevoegde Kamerbrief biedt duiding en context voor de Tweede Kamer over het NEP, inclusief de notie dat eventuele toekomstige winningsactiviteiten onder andere zullen worden afgewogen tegen de kaders hiervoor onder het Programma Duurzaam Gebruik Diepe Ondergrond⁴.
- Het voorstel is dat de minister van EZ het NEP en de Kamerbrief mede namens de minister van KGG aan de Tweede Kamer verstuurt. De minister van EZ is hierbij verantwoordelijk voor de Nationale Grondstoffenstrategie (NGS) en de minister van KGG voor het kabinetsbeleid omtrent mijnbouwactiviteiten in de (diepe) ondergrond. Het NEP is tevens ambtelijk afgestemd met het ministerie van IenW.

Toelichting

- De CRMA is in mei 2024 in werking getreden. Eén van de doelstellingen van de CRMA is om in 2030 ten minste 10% van het jaarlijkse EU-verbruik aan (strategische) kritieke grondstoffen in de EU zelf te winnen. Hieruit volgt de verplichting voor lidstaten om een NEP op te stellen. De Europese Commissie zal de NEP's niet openbaar maken, dat is aan de lidstaten zelf.
- Voor Nederland is een NEP opgesteld door het NMO. Het NMO is opgericht onder de NGS (nationale grondstoffenstrategie) om kennis over kritieke grondstoffenketens op te bouwen, te adviseren over het verminderen van onze kwetsbaarheden daarin en nieuwe ontwikkelingen te monitoren. Het NMO maakt onderdeel uit van de Geologische Dienst Nederland (onderdeel van TNO), waarvan één van de kerntaken is om de Nederlandse ondergrond in kaart te brengen, inclusief het beheer en publicatie van gegevens en informatie.
- Het NEP bevat een eerste inventarisatie van potentiële voorkomens van kritieke grondstoffen in Nederland. De inventarisatie in het NEP is onderverdeeld naar zes soorten minerale bronnen van kritieke grondstoffen, ook wel 'minerale systemen', die als meest relevant worden beschouwd voor het onderzoek naar het kritieke grondstoffenpotentieel in Nederland.
- Uit het NEP komt naar voren dat de mogelijkheden voor op zichzelf staande winning van kritieke grondstoffen beperkt zijn, dat er eventueel wel mogelijkheden zijn voor coproductie met bestaande activiteiten (waarbij kritieke grondstoffenwinning wordt gecombineerd met een andere activiteit) en dat verder onderzoek noodzakelijk is om het potentieel volledig te kunnen beoordelen.

⁴ Zie Kamerstuk 32 849, nr. 268